

Bydgoszcz, marca 2020 r.

WOJEWODA KUJAWSKO-POMORSKI

WPS.IX.431.3.1.2020.MS/BR/JL

Pan
Marek Duralek
Dyrektor PCPR
w Nakle nad Notecią

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 i art. 197 b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r. poz. z późn.zm.) oraz § 4 i § 13 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. poz. 1477) w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Dąbrowskiego 46, 89-100 Nakło nad Notecią (zwanym dalej PCPR lub Centrum) przeprowadzona została w dniach: 14, 15, 16, 21, 22 i 27 stycznia 2020 r. kontrola prawidłowości.

Kontrola przeprowadzona została przez:

1. M. S. - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy, kierującą zespołem inspektorów,
2. B. R. - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,
3. J. L. - inspektora wojewódzkiego Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy,

na podstawie Upoważnienia Nr 1 /2020 z dnia 31 grudnia 2019 r.

w zakresie:

- realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- zatrudnienia pracowników realizujących zadania z ww. ustawy z wymaganymi kwalifikacjami.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do 13 stycznia 2020 r.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o rozmowę w szczególności z panem Markiem Duralkiem - Dyrektorem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, panią X.X. – Kierownikiem Zespołu ds. pieczy zastępczej, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej oraz w oparciu o analizę prowadzonej dokumentacji.

Opis ustalonego stanu faktycznego oraz jego ocena

I. Uregulowania prawne dotyczące wyznaczania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako podmiotu realizującego zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie działa obecnie na podstawie Statutu z dnia 18 grudnia 2019 r., przyjętego Uchwałą Rady Powiatu Nakielskiego Nr XV/123/2019 zmieniającą Uchwałę nr XXV/290/212 Rady Powiatu Nakielskiego w sprawie nadania Statutu PCPR w Nakle nad Notecią. Postanowienia Statutu uwzględniają ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Aktualnie obowiązujący Regulamin Organizacyjny PCPR w Nakle nad Notecią został wprowadzony Uchwałą Nr 119//2019 Zarządu Powiatu Nakielskiego z dnia 4 września 2019 r., zmieniając kolejno Uchwały Powiatu Nakielskiego: Nr 86/2019 z dnia 5 kwietnia 2019 r., Nr 546/2018 z dnia 16 kwietnia 2018 r., Nr 46/2019 z dnia 7 lutego 2019, Nr 43/2019 z dnia 6 lutego 2019 r., Nr 649/2019 z dnia 14 listopada 2018 r., Nr 475/2018 z dnia 22 stycznia 2018 r.

Regulamin określa organizację Centrum, prezentuje jego strukturę, zakres działania i kompetencji poszczególnych stanowisk pracy oraz komórek organizacyjnych, w tym Zespołu ds. pieczy zastępczej z wyodrębnioną sekcją koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. W Regulaminie wyszczególnione zostały zadania Zespołu, ale w trakcie przeglądu stwierdzono brak zadań dla organizatora rodzinnej pieczy, zapisanych w art. 76 ust. 4 pkt 3a oraz 14 a, wprowadzonych ustawą z dnia 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz.1188), której przepisy weszły w życie z dniem 19 września 2014 r., tj. zapisów dotyczących zapewnienia badań psychologicznych kandydatom do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodzinom zastępczym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka, a także zapewniania koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Treść Statutu i Regulaminu Organizacyjnego dostępna jest na stronie internetowej BIP PCPR w Nakle nad Notecią.

Dyrektorem Centrum jest pan Marek Duralek, zatrudniony od dnia 1 października 2017 r. w ramach umowy o pracę na czas nieokreślony.

Dyrektor posiadał upoważnienia Starosty Nakielskiego min. do:

- wydawania decyzji w imieniu Starosty Nakielskiego w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej należących do właściwości powiatu,
- prowadzenia rejestru danych z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.,

- zawierania umów o utworzeniu rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka z kandydatami spełniającymi warunki pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Upoważnienia udzielone zostały od dnia 1 października 2017 roku na okres zatrudnienia na stanowisku dyrektora lub do dnia uchylecia.

Szczegółowy katalog upoważnień w załączeniu.

Poza tym Uchwałą Nr 419/2017 Zarządu Powiatu Nakielskiego z dnia 29 września 2017 r. dyrektor PCPR otrzymał z dniem 1 października 2017 r. upoważnienie do składania oświadczenia woli w sprawach związanych z zawieraniem porozumień w sprawie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków na jego opiekę i wychowanie, o których mowa w art.191 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zarządzeniem Starosty Nakielskiego Nr 94/2011 z dnia 27 września 2011 r. wyznaczono Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego.

Zgodnie z art. 76 ust. 2 ustawy, gdy organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej. Podczas czynności kontrolnych stwierdzono, iż w Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle od marca 2015 r. funkcjonował Zespół Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Zespół Pieczy. Od dnia 7 lutego 2019 r. połączono powyższe Zespoły, tworząc Zespół ds. Pieczy Zastępczej. Zadania Zespołu zostały sformułowane w § 8 Regulaminu Organizacyjnego z dnia 4 września 2019 r.

Od 1 stycznia 2018 r. do 13 stycznia 2019 r. funkcję Kierownika Zespołu Koordynatorów Pieczy Zastępczej pełniła p. X.X., natomiast p. X.X. kierowała Zespołem Pieczy. Od 14 stycznia do 7 lutego 2019 r. Zespół Koordynatorów Rodzinnej Pieczy Zastępczej podlegał bezpośrednio Dyrektorowi Centrum. Aktualnie od dnia 7 lutego 2019 r. Kierownikiem Zespołu ds. Pieczy Zastępczej jest p. X.X.

II. Zatrudnienie w PCPR

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej, realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przy udziale zatrudnionych pracowników merytorycznych.

W okresie objętym kontrolą zatrudnione były osoby:

l.p	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wykształcenie/ kwalifikacje
1.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia licencjackie z ped. o-w, mgr ped. społ., studia podypl. z terapii zajęciowej
2.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia licencjackie z zakr. nauki o rodz., mgr ped. wczesnoszkolna i przedszk.

3.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia licencjackie z ped. o-w, mgr ped. społ., studia podypl. z terapii zajęciowej
4.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia licencjackie: ped. spec praca socjalna
5.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia magisterskie: politologia, studia podyplomowe
6.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia magisterskie: pedagogika o-w.
7.	X.X.	koordynator rodzinnej pieczy zastępczej	Studia licencjackie: pedagogika, mgr zarządzania administracją publiczną
8.	X.X.	specjalista pracy socjalnej	Studia magisterskie: pedagogika, spec. wych. zdrow.
9.	X.X.	specjalista pracy socjalnej	Studia magisterskie: pedagogika spec. praca socjalna
10	X.X.	Specjalista pracy socjalnej	Studia magisterskie: pedagogika, spec. wych. zdrow.
11.	X.X.	kierownik Zespołu ds. pieczy zastępczej	Studia magisterskie: pedagogika o-w.

Na dzień kontroli organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Nakle nad Notecią zatrudniał 4 koordynatorów i 3 specjalistów pracy socjalnej wykonywujących zadania koordynatora.

Szczegółowej analizie poddano kwalifikacje koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej i ustalono, że spełniali oni warunek zawarty w art. 78 ust. 1 pkt 1 ustawy dotyczący wykształcenia.

W aktach znajdowały się jednak niekompletne oświadczenia o spełnianiu warunków z art. 78 ust. 1 pkt 2-4 ustawy, ale w trakcie kontroli braki uzupełniono.

Zgodnie z oświadczeniem Dyrektora zatrudnieni koordynatorzy nie łączą swojej pracy z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego i nie prowadzą postępowań z zakresu świadczeń realizowanych przez powiat, co stanowi prawidłową realizację zapisu art. 79 ust. 3 i 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przez cały okres objęty kontrolą koordynatorzy byli zatrudnieni na umowę o pracę. Podczas analizy zespół stwierdził, iż umowy koordynatorów: X.X., X.X. i X.X. nie zawierają informacji dotyczącej zadaniowego czasu pracy, co stanowi naruszenie zapisów zawartych w art. 79 ust. 2. ustawy. Należy zauważyć, iż w Zarządzeniu Dyrektora PCPR Nr 8/2016 z dnia 14 2015 r. w sprawie wprowadzenia standardów pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej w PCPR w Nakle nad Notecią w pkt 6 odnotowano zadaniowy czas pracy

koordynatora. Mimo przytoczonego zapisu, nie wprowadzono go np. aneksem do umowy o pracę ww. pracowników.

Zakres czynności i obowiązków koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uwzględnia zadania wynikające z art. 77 ust. 3 ustawy.

Na terenie powiatu nakielskiego zadania koordynatora w stosunku do rodzin nieobjętych jego opieką zgodnie z art. 77 ust. 1a wykonują pracownicy PCPR. Zakres ich obowiązków nie uwzględnia jednak zadań, o których mowa w art. 77 ust 3 pkt 1, 3 i 7, co stanowi o niepełnej realizacji omawianego przepisu.

W PCPR zatrudniony jest 1 psycholog. Kontrolujący sprawdzili, że posiada on wymagane na tym stanowisku kwalifikacje formalne dotyczące wykształcenia, nie posiada jednak 2-letniego doświadczenia w poradnictwie rodzinnym, o którym mowa w art. 42 ust. 1 pkt 5b ustawy. W związku z powyższym psycholog nie wydaje opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Pisemne wyjaśnienie w tym zakresie złożył Dyrektor Centrum.

III. Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 182 ust. 5, w związku z ust. 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Dyrektor PCPR w Nakle nad Notecią składa Zarządowi Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawia zestawienia potrzeb z zakresu pieczy zastępczej. Sprawozdanie za rok 2018 z realizacji zadań PCPR wraz z wykazem potrzeb zostało złożone na posiedzeniu Zarządu Powiatu w Nakle dnia 18 kwietnia 2019 r. Analizując sprawozdanie z działalności PCPR za rok 2018 stwierdzono, iż dokument stanowi opis zadań realizowanych w zakresie pieczy zastępczej i jest jednocześnie sprawozdaniem z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z wymogiem wynikającym z art. 76 ust. 4 pkt 15 ww. ustawy. Sprawozdanie zawiera zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 182 ust. 5 ustawy. Jako priorytetowe w 2019 roku uznano między innymi dalsze promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W okresie objętym kontrolą obowiązywał Program wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Nakielskim na lata 2018-2020, przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Nakielskiego Nr XXXVI/210/2017 z dnia 27 grudnia 2017 r. Program zawiera charakterystykę i diagnozę rodzinnej pieczy zastępczej, dane ilościowe dotyczące rodzin zastępczych oraz formy wsparcia, wynagrodzenia i świadczenia dla rodzin zastępczych. Celem głównym programu jest budowanie skutecznego systemu pieczy zastępczej poprzez rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej i wsparcie istniejących rodzin zastępczych w powiecie nakielskim, a także poprzez przyjazne nastawienie do instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program określa limit rodzin zastępczych z wyszczególnieniem na lata 2018-2020.

Aktualna treść Programu dostępna jest na stronie internetowej omawianej jednostki.

IV. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych

- **Rodzinną pieczą zastępczą**

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, starosta prowadzi rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka (RDD), a także pełniących te funkcje. Starosta może upoważnić kierownika PCPR do prowadzenia rejestru. Sprawdzono, że w przygotowywanym przez Centrum w Nakle i omawianym aktualnie dokumencie uwzględniono informacje zawarte w art. 46 ust. 2 ustawy, a z ustnego oświadczenia kierownika zespołu wynika, iż w momencie powstania nowej rodziny zastępczej lub dokonania zmian, na bieżąco przekazywano do sądu zaktualizowane dane.

Stosownie do przepisu z art. 46 ust. 4 ustawy, dane z rejestru do właściwego sądu przekazuje starosta, natomiast ustalono, że w powiecie nakielskim przekazywał je Dyrektor PCPR, co jest niezgodne z wytyczną przywołanego powyżej zapisu.

W myśl art. 46 ust. 3 ustawy osoby zakwalifikowane do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnych domów dziecka, a także pełniące te funkcje, są zobowiązane m.in. do przedstawienia co 2 lata zaświadczenia lekarskiego o stanie zdrowia oraz opinii o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Kontrolowane akta działających rodzin i RDD zawierały wyniki aktualnych badań lekarskich oraz opinie psychologiczne, wykonane przez psychologa spełniającego warunki określone w art. 42 ust. 1 pkt 5b.

W oparciu o pisemne wyjaśnienie Dyrektora PCPR dotyczące kwestii posiadania zaświadczeń lekarskich i opinii psychologicznych przez rodziny zastępcze spokrewnione ustalono, że znajdują się one w aktach wówczas, gdy sąd przed ustanowieniem rodziny zastępczej zobowiązuje Organizatora do wydania opinii na temat środowiska. W przypadku, gdy sąd ustanawia rodzinę zastępczą spokrewnioną bez udziału Centrum, wówczas rodziny zastępcze spokrewnione nie posiadają ww. dokumentów i takich dokumentów się nie wymaga.

Kontrolujący zwrócili jednak uwagę, że zgodnie z art.132 ustawy organizator pieczy zastępczej na terenie powiatu dokonuje m.in. oceny rodziny zastępczej pod względem posiadania przez nią predyspozycji do pełnienia powierzonej jej funkcji. W tej sytuacji wydaje się więc zupełnie uzasadnionym, aby przed oceną dysponować tematyczną opinią psychologa dla każdej rodziny, nawet spokrewnionej, którą sąd już ustanowił.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią zapewnia dzieciom pieczę w rodzinach zastępczych. Na dzień 1 stycznia 2018 r. funkcjonowało 10 rodzin zastępczych zawodowych dla 25 dzieci (w tym 2 pogotowia rodzinne), 21 rodzin niezawodowych, sprawujących opiekę nad 26 dziećmi, oraz 37 rodzin spokrewnionych dla 51 dzieci. W omawianym roku 1 rodzina niezawodowa przekształciła się w zawodową, a 2 zawodowe w rodzinny dom dziecka. Na dzień 1 stycznia 2019 r. funkcjonowało 12 rodzin zawodowych dla 33 dzieci (2 pełniły funkcję pogotowia), 19 rodzin niezawodowych oraz 35 spokrewnionych. W 2019 i 2020 r. nie przekształciła się żadna rodzina.

W okresie objętym kontrolą na terenie powiatu nakielskiego przestały funkcjonować łącznie 22 rodziny zastępcze dla 24 dzieci i jeden rodzinny dom dziecka (z powodu wypowiedzenia umowy przez prowadzącego). Najczęstszym powodem wygaszania rodzin zastępczych były usamodzielnienia się wychowanków.

Wszystkie orzeczenia sądu o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora PCPR w Nakle były realizowane na bieżąco. Na terenie powiatu w czasie prowadzonej kontroli funkcjonowała jedna rodzina niezawodowa przeszkolona do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i czekała na formalne powierzenie jej podopiecznych. Tematyczne informacje o kandydatach przedłożył w formie pisemnej Dyrektor PCPR.

Kontrolujący poddali częściowemu sprawdzeniu i analizie dokumentację prowadzoną dla wybranych rodzin spokrewnionych, niezawodowych, zawodowych i rodzinnych domów dziecka, aktualnie funkcjonujących na terenie powiatu nakielskiego.

Kwalifikacja kandydatów na rodziny zastępcze w powiecie nakielskim odbywała się zgodnie z określonym schematem. Odstępstwem były jedynie przypadki spokrewnionych rodzin zastępczych, które zostały ustanawiane przez sąd bez kwalifikacji Centrum.

Zgodnie z przedstawionym przez Dyrektora PCPR Oświadczeniem, kwalifikowanie kandydatów na kurs rozpoczyna się w chwili złożenia przez nich wniosku o przeszkolenie na konkretny typ rodziny. Następnie Centrum przesyła do kandydatów pismo dotyczące przygotowania koniecznych dokumentów zgodnie z art. 42 ust 1 oraz dokumentów dodatkowych, min.: zaświadczeń o uzyskiwanych dochodach, o odbytych praktykach, informacje o osobie z KRK, OPS i Policji. Komplet należy dostarczyć do Centrum. Kolejnym etapem jest wizyta środowiskowa w miejscu zamieszkania kandydatów i sporządzany jest protokół. Potem odbywa się badanie psychologiczne i pedagogiczne kandydatów oraz sporządzana jest opinia zawierająca wnioski na temat predyspozycji i motywacji osób kwalifikowanych. Po analizie zebranej dokumentacji komisja wydaje (w formie protokołu) pisemną zgodę na szkolenie dla kandydatów. Szkolenie prowadzone jest w oparciu o program zatwierdzony decyzją Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Następnie na wniosek kandydata organizator rodzinnej pieczy zastępczej wydaje zaświadczenie kwalifikacyjne, zawierające potwierdzenie ukończenia szkolenia, spełniania warunków zgodnie z wymogami zawartymi w art. 42 ww. ustawy oraz posiadanie predyspozycji i motywacji do sprawowania pieczy zastępczej. Zaświadczenia kwalifikacyjne są zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wzoru zaświadczenia kwalifikacyjnego z dnia 9 grudnia 2011 r. (Dz.U. poz. 1609).

Proces przebiegu kwalifikacji rodziny zastępczej zespół szczegółowo przeanalizował na podstawie dokumentacji m.in. rodzin: X.X., X.X., X.X., X.X. W analizowanych aktach znajdowały się wszystkie dokumenty wymagane przez Centrum w procesie kwalifikacji na rodziny zastępcze.

Zespół kontrolujący poddał analizie opinie psychologiczne rodziny X.X., X.X., oraz X.X. Opinia dla wymienionych małżonków jest sporządzona dla obojga z wyodrębnieniem indywidualnej charakterystyki każdego z nich. Wnioski dotyczące predyspozycji i motywacji skonstruowane są natomiast ponownie razem dla małżonków. Dodatkowo analizowana opinia kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej państwa X. we wniosku nie uwzględnia wprost predyspozycji i motywacji.

Zdaniem zespołu kontrolującego opinie powinny być sporządzane dla każdego z kandydatów oddzielnie, ewentualnie w przypadku jednej opinii dla małżonków, powinny znaleźć się w niej osobne wnioski dla każdej z osób badanych.

W analizowanej dokumentacji kandydatów oprócz wymaganych załączników, dostarczonych przez kandydatów na rodzinę zastępczą zgodnie z procedurą kwalifikacyjną, i protokołów zespołu rodzinnej pieczy zastępczej potwierdzających realizację art. 43 ww. ustawy, znajdowały się pisemne potwierdzenia, że wskazani uczestnicy szkoleń na niezawodowe rodziny zastępcze odbyli 10-godzinne praktyki w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zespół kontrolerów pozytywnie ocenił proces kwalifikacyjny kandydatów na rodziny zastępcze. Badana dokumentacja jest zgodna z funkcjonującym schematem w PCPR w Nakle nad Notecią.

PCPR w Nakle nad Notecią jako Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w okresie od października 2017 r. do marca 2018 r. zorganizowało szkolenia i przygotowało łącznie 8 kandydatów na niezawodowe, a 5 osób na zawodowe rodziny zastępcze. Ponadto w 2018 r. 2 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zostało skierowanych na szkolenie do PCPR w Żninie. W 2019 r. PCPR w powiecie nakielskim nie organizowało szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej i prowadzących rodzinny dom dziecka. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zostali skierowani na szkolenie organizowane przez ROPS w Toruniu w ramach projektu „Rodzina w Centrum 2”. Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora, PCPR w Nakle nad Notecią planuje w okresie od lutego do końca marca 2020 r. przeprowadzić szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Rodziny zastępcze na terenie powiatu nakielskiego w okresie objętym kontrolą w ramach projektu „Rodzina w Centrum” i „Rodzina w Centrum 2” miały możliwość podnoszenia swoich kwalifikacji poprzez udział w organizowanych szkoleniach. Oferty prowadzonych zajęć były przesyłane bezpośrednio rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka.

Na temat realizacji zadań z art. 76 ust. 4 pkt 3 i 4, spoczywających na organizatorze pieczy na terenie powiatu, tj. organizowania szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawania świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, Dyrektor PCPR złożył pisemne Oświadczenie.

Zespół kontrolujący pozytywnie ocenił działania podejmowane w tym obszarze przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią.

PCPR w Nakle nie prowadzi szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej.

W ocenie kontrolujących art. 44 ust. 5 ustawy nie zwalnia kandydatów na rodziny zastępcze spokrewnione z udziału w szkoleniach, a organizatora pieczy w powiecie

z ich przeprowadzania. Natomiast szkolenia mogą być prowadzone według indywidualnego planu i kandydaci nie muszą posiadać świadectwa ich ukończenia.

Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora PCPR w Nakle nad Notecią umieszczenie dziecka w niezawodowej rodzinie zastępczej, zawodowej rodzinie zastępczej oraz w RDD następowało zawsze po uzyskaniu na to pisemnej zgody środowiska zastępczego. Potwierdzenia takiego nie wymagano jedynie od rodzin spokrewnionych oraz tych niezawodowych, które sąd ustanawiał rodziną zastępczą na ich wniosek, a także od rodzin pełniących funkcję pogotowia rodzinnego w sytuacji umieszczania dzieci w trybie interwencyjnym.

Poprawną realizację przepisów w tym zakresie, tj. art. 36 ustawy, potwierdziła także dodatkowa analiza dokumentacji, jednak kontrolujący zwrócili przy tym uwagę, że nie na wszystkich zgodach były własnoręczne podpisy zgadzających się, a zastępowano je podpisem komputerowym (np. Oświadczenie małżonków Sz. z 29.10.2018 r.). W opinii zespołu należy zadbać, aby za każdym razem podpisy były własnoręczne i składały je wszystkie osoby powołane do pełnienia funkcji środowiska zastępczego (brak podpisu współmałżonka przy zgodzie pani X. z dnia 27.05.2019 r.).

Podczas przeglądu umów o prowadzenie rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka kontrolujący stwierdzili w nich brak informacji na temat liczby dzieci powierzonych rodzinie zastępczej lub prowadzącym rodzinny dom dziecka (odpowiednio art.54 ust.3 pkt 5 oraz art. 62 ust. pkt 5 ustawy). Ustalono także, że w umowach zawartych po 27.08.2018 r. brak zapisów na temat gotowości środowisk do sprawowania pieczy nad małoletnim umieszczonym na podstawie orzeczenia sądu lub innego organu państwa obcego za zgodą sądu polskiego (art. 54 ust. 7a i art. 62 ust. 6a ustawy), wprowadzonych Ustawą o wykonywaniu niektórych czynności organu centralnego w sprawach rodzinnych z zakresu obrotu prawnego na podstawie prawa Unii Europejskiej i umów międzynarodowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 416).

Zgodnie z aktualnie posiadaną interpretacją prawną umowa o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub rodzinnego domu dziecka powinna zawierać wszystkie elementy wyszczególnione w przepisach ustawy.

Zespół kontrolujący przeanalizował także proces przedłużania umów z zawodowymi rodzinami zastępczymi (rodzina państwa X., Umowa ze stycznia 2020 r.) i rodzinnymi domami dziecka (RDD państwa X., Umowa z marca 2019 r.). W tematycznej dokumentacji znajdowały się m.in. wnioski środowisk o podpisanie kolejnych umów oraz oceny tych środowisk, dokonane zgodnie z ustawowym terminem, określonym w art. 134 ust. 4 ww. ustawy. W ocenach brakuje jednak stanowiska organizatora pieczy na temat zasadności przedłużenia wnioskującym okresu obowiązywania umów, a w opinii kontrolujących, jeżeli oceny dokonuje się po to, aby w toku całego postępowania ustalić celowość dalszej współpracy z konkretnym środowiskiem zastępczym, taka jednoznaczna opinia organizatora pieczy, który zna aktualne potrzeby w powiecie i wpływa na efekty sprawowanej pieczy, jest niezbędna.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy, w rodzinie zastępczej niezawodowej lub zawodowej, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność w pieczy zastępczej i spełniają dodatkowe warunki określone w art. 37 ust. 2 cytowanej ustawy. Stosownie do ust. 2 art. 53 ustawy, w razie konieczności umieszczenia w rodzinie zastępczej rodzeństwa, za zgodą rodziny zastępczej oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci. Z kolei w myśl

art. 61 ust. 1 ustawy w rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej i o których mowa w art. 37 ust. 2. W razie konieczności umieszczenia w rodzinnym domu dziecka rodzeństwa, za zgodą prowadzącego dom oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

W Oświadczeniu przekazanym zespołowi kontrolującemu Dyrektor PCPR w Nakle przedstawił zestawienie sytuacji i terminy, w których przekroczone ustawowe ograniczenia.

W każdym z tych przypadków środowisko zastępcze wyraziło zgodę na przyjęcie kolejnego dziecka, a koordynator pozytywnie zaopiniował umieszczenie.

Należy jednak stwierdzić, że umieszczenie większej, niż określona w przepisie liczba dzieci bez wskazań z art. 53 ust. 2 ustawy, za każdym razem stanowi naruszenie zapisów ustawy o wspieraniu rodziny.

Art. 57 oraz art. 64 przywoływanej ustawy określają zasady i warunki konieczne do spełnienia podczas zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach gospodarskich. Na terenie powiatu nakielskiego uprawnione rodziny korzystały z takiej możliwości wsparcia, składając wnioski do PCPR. Z osobą wskazaną we wniosku lub zaakceptowaną przez rodzinę, co jest zgodne z art. 64 ust. 5 ustawy, Dyrektor PCPR z upoważnienia Starosty, o czym stanowi art. 57 ust. 4 lub 64 ust.5b ww. ustawy, podpisywał wymaganą umowę zlecenie. W umowie podejmujący się udzielania pomocy m.in. oświadczał, że spełnia warunki z art. 64 ust 5 pkt 1-3 ustawy.

W trakcie kontroli dokumentacji stwierdzono, że osoba zatrudniona - zgodnie ze zobowiązaniami z § 4 omawianej Umowy – regularnie dokumentowała swoją pracę w sposób wymagany przez Zleceniodawcę.

Dane statystyczne na temat zatrudniania osób do pomocy w środowiskach zastępczych w powiecie nakielskim przedstawił Dyrektor PCPR.

Na podstawie przedstawionych akt zespół kontrolujący realizację zadania ocenił pozytywnie.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy rodzina zastępcza zawodowa oraz prowadzący rodzinny dom dziecka mają prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W powiecie nakielskim środowiska zastępcze korzystały z powyższego przywileju. Skontrolowana dokumentacja zawierała m.in. informację rodziny lub prowadzących RDD o planowanym czasowym niesprawowaniu opieki na co najmniej 30 dni przed zakładanym jego rozpoczęciem, zgodę rodziny pomocowej na sprawowanie pieczy oraz umowę z rodziną pomocową.

Zespół kontrolujący sprawdził, że w umowach brakuje zapisów o zakresie niezbędnego wsparcia przysługującego rodzinie pomocowej w razie choroby osób prowadzących ją lub na wypadek problemów z powierzonymi dziećmi (art.75 ust. 2 pkt 7 ustawy). Stwierdzono także, że w roku 2019 o zawartych umowach z rodziną X. na okres od 2 do 22.07.2019 r. oraz z państwem X. na okres od 5 do 9.08.2019 r. nie był informowany sąd, do czego zobowiązuje art. 75 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny. Z kolei o umowie zawartej w dniu 3.07.2018 r. z rodziną X. sąd został poinformowany 27.07.2018 r., a nie jak wymaga przytoczony wyżej przepis ustawy, niezwłocznie po jej zawarciu.

Podstawowe dane na temat funkcjonowania rodzin pomocowych w powiecie nakielskim przedstawił Dyrektor PCPR w Protokole przyjęcia wyjaśnień.

Zgodnie z art. 128 ustawy o wspieraniu rodziny, organizator rodzinnej pieczy zastępczej ocenia rodzinę zastępczą oraz prowadzącego rodzinny dom dziecka. Pierwszej oceny dokonuje nie później niż przed upływem roku od umieszczenia w nich pierwszego dziecka, kolejnej po upływie roku od pierwszej oceny, a następnych nie rzadziej niż co 3 lata, do czego zobowiązuje art. 134 ust. 1 i 2 ustawy. Ocenie podlegają predyspozycje do pełnienia powierzonej funkcji rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz jakość dotychczas wykonywanej pracy (art. 132 ww. ustawy), a przeprowadza się ją przy konsultacji co najmniej z koordynatorem rodzinnej pieczy oraz asystentem rodziny pracującym z rodziną dziecka (art. 133 ustawy).

Kontrolujący na podstawie analizy przedstawionych akt stwierdzili, że Organizator pieczy na terenie powiatu nakielskiego dokonywał ocen rodzin i RDD nie przekraczając terminów wyznaczonych w art. 134 ustawy oraz realizował je z udziałem koordynatora najczęściej w konsultacji ze szkołami małoletnich umieszczonych w rodzinach, OPS-mi i lokalnymi jednostkami policji, poprawnie wypełniając art. 133 ustawy. Po przeprowadzeniu czynności informację na temat przyjętego stanowiska wraz z powiadomieniem o możliwości skorzystania ze ścieżki odwoławczej, przekazywał w formie pisemnej ocenianemu środowisku.

Podczas kontroli zbadano wykonywanie zapisów art. 83 i 84 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. przyznawanie dofinansowań, świadczeń i środków finansowych dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Dane statystyczne na ten temat przedstawił w Protokole przyjęcia wyjaśnień Dyrektor PCPR.

W kontrolowanym powiecie w aktach rodzin znajdowały się wnioski osób ubiegających się o dotacje i zwroty kosztów (zgodnie z art. 83 ust. 1 ustawy), obowiązkowe opinie organizatora pieczy przy przyznawaniu środków z art. 83 ust. 3a oraz wydane w sprawach Decyzje.

Realizację ww. zapisów ustawy zespół kontrolujący ocenił pozytywnie.

Kontrola realizowania przez PCPR zapisów art. 38a ww. ustawy, tj. gromadzenia i przekazywania środowiskom zastępczym informacji i dokumentów wymienionych w przywołanym art. ustawy, w tym diagnozy psychofizycznej, wykazała, że na terenie powiatu realizowany był zapis dotyczący gromadzeniu informacji oraz dokumentów na temat dziecka umieszczanego w pieczy. W aktach rodzin znajdowały się dokumenty wymienione w art. 38a ust.1 pkt 1-8, natomiast potwierdzenia przekazania lub posiadania tych dokumentów przez osoby sprawujące pieczę zastępczą były jednostkowe. Kierownik zespołu ds. pieczy zastępczej w rozmowie z zespołem kontrolerów oświadczyła, iż powyższy zapis jest realizowany i centrum przekazuje dokumentację dziecka rodzicom zastępczym, jednak w aktach brak potwierdzenia poprawnego wykonywania zadania. Zespół kontrolujący stoi także na stanowisku, aby w przypadku rodzin posiadających już wcześniej dokumentację dziecka, np. ze względu na pokrewieństwo, pobierać od ustanowionych rodzin zastępczych oświadczenia o posiadaniu dokumentów wyszczególnionych w przepisach ustawy.

W powiecie nakielskim diagnozy psychofizyczne dzieci sporządzane były przez psychologa na podstawie wywiadu psychologicznego, analizy wytworów własnych, innej

dokumentacji, zachowania, rozmowy, obserwacji lub Testu Rysunku Rodziny. Zawierały informacje o przebiegu rozwoju dziecka, funkcjonowaniu społecznym, emocjonalnym i poznawczym. Na podstawie wyszczególnionych obszarów formułowane były wnioski dotyczące dziecka i w razie potrzeb zalecenia. W dokumentacji rodzin nie odnaleziono natomiast poświadczeń udostępniania diagnozy psychofizycznej rodzicom zastępczym w przypadku jej opracowania już po umieszczeniu dziecka w rodzinie.

Kontrolujący poddali weryfikacji także inną dokumentację dotyczącą dziecka, szczególnie Plany Pomocy Dziecku (zwane dalej planami, PPD) oraz ich modyfikacje (m.in. prowadzone dla X.X., X.X., X.X., X.X., X.X., X.X., X.X., X.X., X.X.). W trakcie badania przedstawionego materiału stwierdzono, że formularz pt.: "Plan pomocy dziecku" wymienia 4 podstawowe zadania, do których zaliczono: funkcjonowanie w rodzinie (w nim: rozwój intelektualny, społeczny i emocjonalny), funkcjonowanie w szkole i środowisku rówieśniczym, opiekę zdrowotną oraz relacje z rodziną biologiczną. Dalej określano cele, osoby odpowiedzialne i ramy czasowe dla realizacji zadania.

Z analizy badanego materiału wynika, iż plan opracowywano w konsultacji z rodziną zastępczą oraz asystentem rodziny (jeżeli rodzina była objęta wsparciem asystenta) lub podmiotem organizującym pracę z rodziną, co stanowi prawidłową realizację art. 77 ust. 3 pkt 2 ustawy. Zespół kontrolujący zwrócił jednak uwagę, iż w każdym analizowanym PPD nie było wyznaczonego celu nadrzędnego. Ponadto kontrolujący zauważyli, że w dokumentach wpisywane były wyłącznie daty opracowania planu, nie określano natomiast czasu jego obowiązywania. Dla wielu działań wyznaczano cele bardzo ogólne, uniwersalne dla wszystkich podopiecznych umieszczanych w pieczy, przy zakładanym czasie realizacji „na bieżąco”. Stwierdzono więc brak projektowania konkretnych, indywidualnych zamierzeń wobec konkretnego dziecka i wyznaczenia na ich realizację ustalonego okresu, co w opinii kontrolujących pozwalałoby lepiej kierunkować pracę wskazanych rodzin zastępczych i koordynatora lub osoby sprawującej opiekę z ramienia Organizatora. Realizacja Planu Pomocy Dziecku powinna podlegać stałemu monitorowaniu i zmiany powinny być wprowadzane na bieżąco, stosownie do ujawniających się lub wygaszanych potrzeb oraz zmieniających się warunków, w jakich znajduje się dziecko i jego rodzina. Badanie dokumentacji potwierdziło w niektórych przypadkach dokonywanie modyfikacji planu, gdy zaistniały istotne okoliczności.

Dokumenty (PPD i Modyfikacje) podpisywane były przez rodzica zastępczego i pracownika, który je przygotował, a w przypadku rodzin objętych wsparciem asystenta, również podpisywane przez niego. W takiej sytuacji w dokumentacji prowadzonej przez PCPR znajdowały się również plany pracy z rodziną biologiczną.

Zgodnie z art. 129 ustawy, Organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu nakielskiego dokonywał oceny sytuacji dziecka umieszczonego w tej pieczy. Ze spotkania oddzielnie dla każdego wychowanka przygotowywano Protokół. Następnie na podstawie Protokołu sporządzano pismo, które było przekazywane do sądu zgodnie z art. 131 ust. 2 ustawy.

W trakcie trwania czynności kontrolnych ustalono, iż Protokół z posiedzenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, dotyczący ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, stanowi najczęściej opis ogólnej sytuacji dziecka. Art. 129 ustawy wymienia natomiast katalog konkretnych obszarów (przedstawione tam cele), jakie należy poddać interpretacji w ramach dokonywanej oceny. Inspektorzy potwierdzili więc, że ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej była formułowana we wnioskach z każdego posiedzenia zespołu, ale brak było informacji np. na temat analizy stosowanych

metod pracy z dzieckiem i rodziną, czy odniesienia do modyfikowania PPD. W związku z powyższym stwierdzono niepełną realizację zapisu przywołanego wyżej art. 129 ustawy.

Skontrolowano także realizację art. 130 ust. 1 ustawy, który wyszczególnia z czym udziałem należy dokonywać oceny sytuacji dziecka. W dokumentacji znajdowały się zaproszenia m.in. dla rodziców biologicznych i ośrodków pomocy społecznej, natomiast kontrolujący zwrócili uwagę na okresowe dokonywanie ocen sytuacji dziecka z wyłączeniem psychologa, o którym mowa w art. 130 ust. 1 pkt 3 ustawy. Pisemnego odwołanie obowiązku uczestnictwa psychologa w posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka dokonał Dyrektor PCPR, co zaskutkowało czasowo wadliwą realizacją przywoływanego zapisu ustawy.

Organizator pieczy zastępczej prawidłowo natomiast realizował obowiązek terminowego dokonywania oceny sytuacji dziecka i przekazywania do właściwego sądu pisemnej opinii na temat zasadności dalszego pobytu tego dziecka w aktualnym środowisku, tj. art. 131 ust. 1 i 2 ustawy.

Podczas trwania czynności kontrolnych zbadano realizację art. 4a ustawy, tj. obowiązku wysłuchania dzieci przebywających w pieczy zastępczej w szczególności dokonując okresowej oceny ich sytuacji życiowej oraz kwalifikując je do przysposobienia, jeśli ich wiek i stopień dojrzałości na to pozwalają. Kontrola wykazała, że w dokumentacji znajdują się Protokoły z wysłuchania dziecka, dokonywanego na potrzeby przeprowadzanej okresowej oceny jego sytuacji. Zgodnie z wyjaśnieniem Dyrektora PCPR, wysłuchanie realizuje pracownik socjalny, koordynator rodziny lub psycholog bez udziału rodziny zastępczej bądź na terenie Centrum, bądź w miejscu zamieszkania dziecka. Z kolei dziecko zakwalifikowane do przysposobienia po ukończeniu 13 r.ż. podpisuje stosowne oświadczenie o wyrażeniu zgody lub jej braku na poszukiwanie rodziny adopcyjnej.

Działania Centrum w zakresie realizacji ww. art. ustawy oceniono pozytywnie.

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązany do finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej jest obowiązany dochodzić świadczeń alimentacyjnych w przypadku, gdy od umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej upłynął rok. Dyrektor PCPR w Nakle nad Notecią podejmował działania w tym zakresie. W 2018 r. złożono 15 pozwów o alimenty dla 23 dzieci. 2 sprawy umorzono, a 11 postępowań zakończyło się zasądzeniem alimentów. Jedna sprawa zakończyła się ugodą. W 2019 roku złożono 4 pozwy, obejmujące 5 dzieci. Wszystkie postępowania zakończyły się zasądzeniem alimentów od osób zobowiązanych. Powództwa alimentacyjne w 2020 roku realizowane było w 9 przypadkach, które do dnia kontroli nie zostały jeszcze zakończone.

Pisemną informację na temat działań podejmowanych na rzecz alimentacji dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w powiecie nakielskim przekazał Dyrektor PCPR.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, wykonując zapis art. 76 ust. 4 pkt 16 ustawy, współpracowało z Kujawsko-Pomorskim Ośrodkiem Adopcyjnym Oddział w Bydgoszczy, gdzie wraz ze zgłoszeniem przekazywano dokumentację wymienioną w art. 139a ustawy.

Dane na temat realizacji zadania przedstawił w pisemnym wyjaśnieniu Dyrektor PCPR.

Podczas kontroli dokumentacji prowadzonej przez Organizatora pieczy w powiecie nakielskim dla zastępczych środowisk rodzinnych, zespół kontrolujący sprawdził, że Postanowieniem Sądu Rejonowego w Nakle nad Notecią z dnia 26 lipca 2019 r. małoletni

X.X. został umieszczony w rodzinnej pieczy zastępczej u małżonków X. Postanowienie wydano na czas trwania postępowania o zmianę postanowienia w zakresie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych chłopca w ramach udzielenia dla niego zabezpieczenia i jako miejsce pobytu małoletniego wyznaczono miejsce zamieszkania kandydatów na rodzinę zastępczą. Ustalono, że do grudnia 2019 r., kiedy zaczęło obowiązywać nowe postanowienie tego samego Sądu, dla środowiska zastępczego, w którym przebywało w pieczy dziecko, nie prowadzono wymaganej przepisami dokumentacji. Ponieważ na podstawie aktualnie posiadanych wytycznych kontrolujący nie mogli jednoznacznie stwierdzić od którego momentu należy wspierać i kontrolować zupełnie nowe środowisko stworzone poprzez wydanie formalnego aktu, a tym samym od kiedy należy dokumentować działania organizatora pieczy wobec tego środowiska, zapytanie zostało skierowane do MRPiPS. W tej sytuacji tymczasem odstąpiono od oceny zagadnienia.

• Instytucjonalna forma pieczy zastępczej

Na terenie powiatu nakielskiego na dzień 13 stycznia 2020 r. funkcjonowała jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza w Szubinie przy ul. Kochanowskiego 1. Ilościowe dane na temat stanu wychowanków oraz informacje dotyczące przekroczeń limitu miejsc w instytucjonalnej pieczy zastępczej w formie pisemnej przedłożył Dyrektor PCPR.

Dzieci z powiatu nakielskiego w okresie objętym kontrolą przebywały także w placówkach opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez inne powiaty. Aktualnie w sprawie ustalenia warunków ich pobytu i wysokości wydatków na ich utrzymanie obowiązuje dziewięć porozumień między samorządami, a dane na ten temat przedstawił Dyrektor PCPR w załączniku do Oświadczenia.

V. Tworzenie warunków do powstawania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka, rodzin pomocowych.

PCPR w Nakle aktywnie realizowało zapis art. 180 pkt 4 ustawy, prowadząc intensywną promocję rodzicielstwa zastępczego. W ramach popularyzacji zagadnienia zrealizowano następujące działania:

1. Zorganizowano pikniki dla rodzin zastępczych.
2. Propagowano ideę rodzicielstwa zastępczego poprzez audycję radiową w Radio Nakło z udziałem dyrektora PCPR i kierownika Zespołu ds. pieczy zastępczej.
3. Świątowano I Powiatowe Obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego (z udziałem zaproszonych gości, w tym przedstawicieli instytucji, z którymi współpracuje PCPR oraz mediów – prasa, radio).
4. Propagowano rodzicielstwo zastępcze poprzez udział w Targach Pracy w Nakle (własne stoisko – ulotki reklamowe, gadżety).
5. Opracowano i wydano ulotki reklamowe.
6. Wydano kalendarze na rok 2020 z rysunkami dzieci z konkursu plastycznego pod hasłem: „Podziel się swoim domem, zostań rodziną zastępczą”.
7. Rozprowadzono ww. kalendarze i ulotki reklamowe na terenie całego powiatu nakielskiego.
8. Publikowano ogłoszenia w prasie i na portalach internetowych.

Szczegółowe informacje na temat promowania idei opieki zastępczej przekazano w formie pisemnej.

Działania w tym zakresie zespół kontrolny ocenił wysoko.

VI. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności poprzez organizowanie specjalistycznego poradnictwa, pomocy wolontariuszy

Realizując zadania z art. 76 ust. 4 pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny Organizator rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie nakielskim zapewniał rodzicom możliwość korzystania z indywidualnych porad. W ramach realizacji ww. artykułu ustawy, w okresie objętym kontrolą prowadzono następujące poradnictwo specjalistyczne:

- psychologiczne – łącznie dla 16 rodzin,
- terapeutyczne – łącznie dla 28 rodzin,
- prawne – łącznie dla 56 rodzin.

Porad specjalistycznych udzielano w ramach Punktu Interwencji Kryzysowej działającego w Centrum oraz w gabinecie psychoterapeuty poza siedzibą PCPR.

Na temat wsparcia środowisk zastępczych przez wolontariuszy Dyrektor PCPR przekazał informacje w Protokole wyjaśnień (Dowód: akta kontroli str. 173). W dokumentacji znajdowały się Umowy zlecenia pracy wolontarystycznej.

VII. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz powoływanie centrów do obsługi placówek opiekuńczo- wychowawczych

Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora PCPR, na terenie powiatu nakielskiego nie funkcjonuje żadna placówka wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym i nie zostało powołane centrum administracyjne placówek opiekuńczo-wychowawczych.

VIII. Działalność koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią w okresie podlegającym sprawdzeniu i na dzień kontroli zatrudnionych było 4 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Praca koordynatora uregulowana jest Zarządzeniem Nr 8/2016 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nakle nad Notecią z dnia 14 grudnia 2015 r. Powyższy dokument standaryzuje m.in. wykonywanie obowiązków w obszarze współpracy z dzieckiem, instytucjami, z pełnoletnim wychowankiem, a także ustala wzory dokumentów, jakimi koordynator opisuje współpracę z rodziną zastępczą. Kontrolującym przedstawiono także dokument z dnia 23 lutego 2018 r., stanowiący modyfikację do ustalonych wcześniej standardów.

Podobnej standaryzacji dokonano także wobec pracy osób wykonujących obowiązki koordynatora w imieniu organizatora pieczy w myśl art. 77 ust.1a ustawy.

Zgodnie z art. 77 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej nie może mieć pod opieką więcej niż 15 rodzin zastępczych lub rodzinnych

domów dziecka. Z Oświadczenia Dyrektora PCPR wynika, że w powiecie przestrzegano zapisów ustawy w tym zakresie, a w dniu kontroli 3 pracownicy wykonujący zadania koordynatora w imieniu organizatora opiekowali się kolejno: 9, 4 i 12 środowiskami.

Analiza dokumentacji wykazała prawidłową realizację na terenie powiatu nakielskiego zadań wynikających z art. 77 ust. 1 i 2 ustawy, stanowiących, że rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka obejmowane są, na ich wniosek, opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz, że koordynatora wyznacza organizator, po zasięgnięciu opinii odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

W myśl art. 77 ust. 3 pkt 7 cytowanej ustawy, koordynator sporządza sprawozdanie z efektów pracy za miniony rok i przedkłada je organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej. W powiecie nakielskim za 2018 r. opracowane zostało zbiorcze sprawozdanie dla wszystkich koordynatorów. Zdaniem zespołu kontrolującego nie stanowi to naruszenia ww. zapisu ustawy, jednak należy traktować, że powinno być to zadanie indywidualne dla każdego z koordynatorów, mogące dodatkowo stanowić subiektywne narzędzie jego refleksji, wniosków czy planów.

W trakcie kontroli ustalono, że inni pracownicy wykonujący zadania koordynatora z ramienia Organizatora nie sporządzali sprawozdania z efektów pracy. Pisemne Oświadczenie w tej sprawie złożył Dyrektor PCPR.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w okresie objętym kontrolą podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i systematyczne samokształcenie (zgodnie z art. 77 ust. 5 ustawy). W dokumentacji kadrowej koordynatorów znajdowały się świadectwa ukończenia szkoleń, a dodatkowo złożyli oni tematyczne pisemne wyjaśnienia.

IX. Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

PCPR po otrzymaniu postanowienia sądu o utworzeniu rodziny zastępczej podejmowało działania mające na celu ich finansowe wsparcie. Zgodnie z art. 80 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny, Centrum udzielało rodzinom zastępczym świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka w wysokości 694 zł miesięcznie w rodzinie zastępczej spokrewnionej, a w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz rodzinnym domu dziecka - 1052 zł miesięcznie.

Ponadto, na wniosek rodziny zastępczej, zgodnie z art. 88 ust. 1 ww. ustawy, PCPR przyznawało świadczenia i dodatki, o których mowa w art. 81 i 83 ustawy. Zgodnie z obowiązującymi od 1 kwietnia 2016 r. przepisami znowelizowanej ustawy o wspieraniu rodziny, wprowadzonymi ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, rodzinie zastępczej do świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka, na każde

umieszczone dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przyznano dodatek w wysokości 500 zł miesięcznie, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

PCPR w Nakle nad Notecią wypłaciło w 2018 r. dodatek wychowawczy 65 rodzinom zastępczym, w których przebywało 130 wychowanków na łączną kwotę 771.173,00 zł. W 2019 r. wypłacono z tego tytułu 827.871,00 zł, 69 środowiskom zastępczym, opiekującym się łącznie 143 podopiecznymi. W 2020 r. do dnia kontroli, dla 69 rodzin zastępczych, w których przebywało 142 wychowanków, PCPR nie zdążyło jeszcze wypłacić świadczeń z tytułu „dodatku wychowawczego”.

W 2018 roku świadczeniami na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych objęto łącznie 73 rodziny zastępcze, w których wychowywało się 144 dzieci, w tym:

- 34 rodziny zastępcze spokrewnione dla 51 dzieci,
- 21 rodzin zastępczych niezawodowych dla 22 dzieci,
- 11 rodzin zastępczych zawodowych dla 33 dzieci,
- 7 rodzinnych domów dziecka dla 38 dzieci.

Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej razem z dodatkiem na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka w tym niepełnosprawnego w roku 2018 wyniosła 1.611.576 zł. Ponadto w roku 2018 sfinansowano pobyt 31 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów na łączną kwotę 379.257,94 zł. Na utrzymanie 25 wychowanków pochodzących z innych powiatów, powiat nakielski otrzymał zwrot w wysokości 478.226,97 zł.

W 2019 roku świadczeniami na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych objęto 75 rodzin, w których wychowywało się 161 dzieci, w tym:

- 38 rodzin zastępczych spokrewnionych dla 58 dzieci,
- 19 rodzin zastępczych niezawodowych dla 23 dzieci,
- 12 rodzin zastępczych zawodowych dla 33 dzieci,
- 6 rodzinnych domów dziecka dla 47 dzieci.

Kwota wypłaconej pomocy pieniężnej, w tym dodatku na pokrycie zwiększenia kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego w roku 2019 wyniosła 1.707.297 zł.

Ponadto w roku 2019 sfinansowano pobyt 28 wychowanków przebywających w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów na łączną kwotę 372.687,06 zł. Na utrzymanie 26 wychowanków pochodzących z innych powiatów, powiat nakielski otrzymał zwrot w wysokości 416.380,03 zł.

W 2020 roku do dnia kontroli tj. 13 stycznia br. nie wypłacono żadnych świadczeń rodzinom zastępczym (na dzień kontroli funkcjonowało 39 rodzin zastępczych spokrewnionych, 19 rodzin zastępczych niezawodowych, 12 rodzin zastępczych zawodowych i 6 rodzinnych domów dziecka).

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów w roku 2018 przebywało 7 wychowanków, a w 2019 roku 13 wychowanków z powiatu nakielskiego. Z tego tytułu w 2018 r. wydatkowano 308.567,48 zł., z kolei w 2019 r. 798.893,25 zł. Za pobyt 1 dziecka z innego powiatu w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Szubinie powiat nakielski w roku 2018 otrzymał 39.633,72 zł zwrotu, a w 2019 roku otrzymał zwrot

w kwocie 31.074,25 zł. W 2020 roku do dnia 13 stycznia br. nie otrzymano zwrotu za pobyt wychowanków z innego powiatu, nie wydatkowano też kwoty pieniężnej za pobyt wychowanków na terenie innych powiatów (Dowód: akta kontroli str. 183-186)

X. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych, o których mowa w art. 180 pkt 14 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz.U. z 2016 r. poz. 213)

W okresie poddanym kontroli PCPR w Nakle nad Notecią, z zachowaniem wymaganego terminu, sporządzało sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres:

- od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r. - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 27 lipca 2018 r.,
- od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r. – przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 22 stycznia 2019 r.,
- od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r. - przekazane zostało do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w dniu 31 lipca 2019 r.

Kwartalne sprawozdanie z realizacji dodatku wychowawczego i dodatku do zryczałtowanej kwoty, o czym mowa w przywołanym wyżej rozporządzeniu MRPiPS, za 2018 oraz 2019 r. przekazane zostały do Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy za okres:

- od 1 stycznia do 31 marca 2018 r. – w dniu 11 kwietnia 2018 r.,
- od 1 kwietnia do 30 czerwca 2018 r. - w dniu 10 lipca 2018 r.,
- od 1 lipca do 30 września 2018 r. - w dniu 15 października 2018 r.,
- od 1 października do 31 grudnia 2018 r. – w dniu 8 stycznia 2019 r.,
- od 1 stycznia do 31 marca 2019 r. – w dniu 11 kwietnia 2019 r.,
- od 1 kwietnia do 30 czerwca 2019 r. - w dniu 8 lipca 2019 r.,
- od 1 lipca do 30 września 2019r. – 14 października 2019 r.,
- od 1 października do 31 grudnia 2019r. – 13.01.2020 r.

XI. Ponoszenie odpłatności rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz przekazywanie do BIG informacji, o których mowa w art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 194 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w pieczy zastępczej, po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu, w formie decyzji administracyjnej ustala wysokość opłaty rodziców biologicznych za pobyt dziecka w pieczy. Na podstawie art. 182 ust. 3 ustawy do wydawania decyzji w swoim imieniu może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

Rada Powiatu w Nakle nad Notecią, realizując zapis art. 194 ust. 2 w drodze Uchwały Nr XVII/224/2012 z dnia 28 marca 2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

W myśl przyjętej w powiecie procedury, działając z upoważnienia Starosty Nakielskiego, po przeprowadzeniu czynności ustalających aktualną sytuację życiową rodziców zobowiązanych do finansowania pobytu swoich dzieci w pieczy zastępczej, Dyrektor PCPR wydaje przedmiotowe decyzje o wysokości ustalonej opłaty, odstąpieniu od jej ustalenia, zawieszeniu lub umorzeniu.

PCPR w Nakle nad Notecią realizowało zadanie wynikające z art. 193 ust. 8, tzn. przekazywało do Biura Informacji Gospodarczej informacje o zaległościach z tytułu nieuiszczenia opłat przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W załączeniu Protokół przyjęcia wyjaśnień i wydruk BIG.

Kontrolujący zwrócili uwagę, iż zgodnie z zapisem art. 193 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny to starosta powinien przekazywać do BIG informację gospodarczą o powstałej zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodzica opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, gdyż to starosta (jako urząd), a nie jednostka organizacyjna powiatu jest wierzycielem długu.

XII. Sprawowanie kontroli

Zarząd powiatu prawidłowo realizował zapisy art. 38b ust.1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do sprawowania kontroli określonej w ww. art. ust. 1 ustawy, Uchwałą Zarządu Powiatu nr 41/2019 z dnia 6.02.2019 r. upoważniono Wicestarostę Nakielskiego pana X.X. Dokument zamieszczony jest na stronie internetowej BIP Starostwa Powiatowego w Nakle nad Notecią. W okresie do 6 lutego 2019 r. uprawnionym do kontroli był cały Zarząd Powiatu Nakielskiego.

Z Protokołu przyjęcia wyjaśnień przekazanego przez Dyrektora PCPR wynika, że dnia 19 grudnia 2019 r. Wicestarosta dokonał kontroli zawodowej rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka.

XIII. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187 ust.1 ustawy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizowało rządowy program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy, w ramach „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”. W 2018 r. dotacja dla powiatu wyniosła 84.895,00 zł, a w 2019 r. - 80.284,00 zł. Powyższe dotacje pozwoliły na dofinansowanie zatrudnienia 4 koordynatorów na umowę zlecenie.

XIV. Finansowanie pobytu w pieczy zastępczej osób, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Dyrektora PCPR w Nakle nad Notecią, na terenie powiatu w pieczy zastępczej w kontrolowanym okresie nie przebywały osoby, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy, tj. cudzoziemcy mający miejsce zamieszkania w Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub na podstawie uzyskania w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

XV. Osoby pełnoletnie w pieczy zastępczej

Zarówno w rodzinnej jak i instytucjonalnej pieczy zastępczej, po spełnieniu ustawowych warunków, mogą przebywać i korzystać z pomocy osoby pełnoletnie.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. we wszystkich rodzinach zastępczych na terenie powiatu nakielskiego było 8 takich osób, na dzień 1 stycznia 2019 r. - 10 osób. W dniu 13 stycznia 2020 r. w rodzinach zastępczych przebywało 7 osób pełnoletnich.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej, w okresie objętym kontrolą przebywało 5 takich osób, z czego 1 na dzień 1 stycznia 2018 r., 1 na dzień 1 stycznia 2019 r. oraz 3 osoby na dzień 13 stycznia 2020r.

W trakcie kontroli stwierdzono, iż na terenie powiatu nakielskiego aktualnie funkcjonuje 7 rodzin zastępczych, w których przebywają wyłącznie pełnoletni wychowankowie, z czego tylko 1 rodzina – rodzina zastępcza spokrewniona - objęta jest wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Wychowanek tej rodziny ukończył 18 r.ż. w grudniu 2019 r. i jest osobą niepełnosprawną, wychowywaną przez babcię. Praca koordynatora w tym środowisku polega przede wszystkim na wsparciu opiekuna w procesie opieki, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i pozyskaniu przysługujących świadczeń.

Na podstawie złożonych wyjaśnień ustalono, iż rodziny niezawodowe, w których przebywają wyłącznie pełnoletni podopieczni, są ujmowane w rejestrze rodzin zastępczych, przekazywanym do sądu zgodnie z art. 46 ust. 4 ustawy. Z chwilą osiągnięcia przez wychowanka pełnoletności rodziny nie podlegają ocenie.

W ocenie kontrolujących wobec rodzin, w których przebywają wyłącznie pełnoletni wychowankowie, mają także zastosowanie przepisy art. 77 oraz art. 132-134 ustawy o wspieraniu rodziny, dotyczące odpowiednio objęcia środowisk opieką koordynatora lub organizatora pieczy w powiecie oraz dokonywania oceny rodziny zastępczej.

Zespół kontrolujący przeprowadził analizę dokumentacji pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej. Działania PCPR w zakresie realizacji art. 37 ust. 2, a także art. 145 ust. 2 i 4 ustawy oceniono pozytywnie. W aktach znajdowały się dokumenty potwierdzające terminowe wskazanie opiekunów usamodzielnień, ich pisemne zgody na pełnienie funkcji oraz indywidualne programy usamodzielnienia wychowanków, przygotowane w wyznaczonym okresie i zatwierdzone przez Dyrektora PCPR, jak również oceny końcowe realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia. Zespół kontrolujący stwierdził, że specjaliści pracy socjalnej oraz koordynatorzy monitorują realizację indywidualnego programu usamodzielnienia.

XVI. Organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym oraz finansowanie pomocy

PCPR w Nakle nad Notecią przyznawało pomoc osobom usamodzielnianym opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze, określoną w art. 140 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W rodzinnej pieczy zastępczej na kontynuowanie nauki przez 26 wychowanków wydatkowano w 2018 r. kwotę 122.841,00 zł. Pomoc pieniężną na usamodzielnienie otrzymało 14 wychowanków w łącznej kwocie 62.906,00 zł, natomiast z pomocy na zagospodarowanie w ogólnej wysokości 17.974,00 zł skorzystało 7 osób. W tym czasie udzielono pomocy na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych 2 pełnoletnim.

Z kolei w 2019 r. na pomoc finansową związaną z kontynuowaniem nauki przez 21 wychowanków przekazano kwotę 101.611,89 zł, a pomoc pieniężną na usamodzielnienie w łącznej wysokości 24.287,00 zł otrzymały 4 osoby. Z pomocy na zagospodarowanie (w ogólnej kwocie 6.154,00 zł) skorzystało 2 pełnoletnich.

W roku 2020 do dnia kontroli, z uwagi na krótki okres, nie były przyznane żadne środki w ramach wsparcia dla osób usamodzielnianych.

W instytucjonalnej pieczy zastępczej na kontynuowanie nauki przez 12 wychowanków wydatkowano w 2018 r. kwotę 51.118,00 zł. Na usamodzielnienie pomoc pieniężną otrzymało 3 wychowanków w łącznej kwocie 18.139,00 zł, natomiast z pomocy na zagospodarowanie nie skorzystała żadna z osób usamodzielnianych. W tym czasie udzielono pomocy na uzyskanie odpowiednich warunków mieszkaniowych 2 pełnoletnim.

W 2019 r. na pomoc finansową związaną z kontynuowaniem nauki przez 9 wychowanków przekazano kwotę 25.949,34 zł, równocześnie na pomoc pieniężną na usamodzielnienie w łącznej wysokości 20.818,00 zł otrzymały 4 osoby, a z pomocy na zagospodarowanie w kwocie 3.500,00 zł skorzystał 1 wychowanek.

W roku 2020 do dnia kontroli, z uwagi na krótki okres, nie były przyznane żadne środki w ramach wsparcia dla osób usamodzielnianych.

Zgodnie z Uchwałą Rady Powiatu Nakielskiego Nr XLI/354/2018 dotyczącą zmiany założeń „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Nakielskiego na lata 2018-2020” osoby usamodzielniane poza wcześniej już wskazanymi działaniami dodatkowo objęto wsparciem w formie zapewnienia odpowiednich warunków mieszkaniowych poprzez utworzenie niekoedukacyjnych mieszkań wspomaganych w postaci lokalu mieszkalnego dla osób opuszczających pieczę zastępczą.

Po analizie przedstawionej dokumentacji dotyczącej udzielania pomocy osobom usamodzielnianym, działania PCPR w tym zakresie uznano za właściwe, zgodne z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Na podstawie powyższych ustaleń skontrolowaną działalność ocenia się pozytywnie z uchybieniami.¹

11. Dokonana ocena została oparta o następującą skalę ocen (na podstawie zarządzenia Nr 371/2017 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 12.12.2017 r., w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli): pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowością, pozytywna z nieprawidłowościami, negatywna (po przekroczeniu przyjętego progu istotności). Przez uchybienie należy rozumieć odstępstwo od stanu pożądanego o charakterze wyłącznie formalnym, nie powodujące następstw dla kontrolowanej działalności, zarówno w aspekcie finansowym, jak i wykonywania zadań.

Stwierdzone uchybienia wynikają z nieprawidłowej interpretacji obowiązujących przepisów prawa. Po zrealizowaniu poniżej podanych zaleceń, PCPR będzie wykonywać obowiązujące zadania w odpowiednim zakresie. Osobą odpowiedzialną za powstanie stwierdzonych uchybień jest Dyrektor PCPR – pan Marek Durałek.

Działając w oparciu o art. 197d ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydano następujące zalecenia pokontrolne:

1. Wnioskować o wprowadzenie do Regulaminu Organizacyjnego PCPR wszystkich zadań dla organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wynikających z art. 76 ust. 4 ustawy – termin realizacji do końca sierpnia 2020 r.
2. Umowy o pracę koordynatorów uzupełnić o wpis wymagany art. 79 ust 2 ustawy - termin realizacji bezzwłocznie.
3. Uzupełnić zakres zadań pracownika wykonującego zadania koordynatora na podstawie art. 77 ust. 1a ustawy o zapisy z art. 77 ust. 3 pkt 1, 3 i 7 przywoływanej ustawy – termin realizacji bezzwłocznie.
4. Zaprzestać przekazywania przez Dyrektora PCPR do sądu rejestru danych o osobach, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy – termin realizacji bezzwłocznie.
5. Uzupełnić Umowy podpisywane z rodzinami zastępczymi i RDD o brakujące zapisy odpowiednio z art. 54 ust. 3 oraz art. 62 ust. 2 ustawy – termin realizacji bezzwłocznie.
6. Dokonywać umieszczeń dzieci w rodzinach zastępczych zawodowych i RDD z zachowaniem wszystkich warunków z art. 53 ust. 2 lub 61 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny – termin realizacji na bieżąco.
7. W umowach z rodzinami pomocowymi umieszczać wszystkie elementy wymienione w art. 75 ust. 2 ustawy i niezwłocznie zawiadamiać sąd o zawartych umowach zgodnie z wytyczną w art. 75 ust. 3a ustawy - termin realizacji na bieżąco.
8. Przekazywać rodzinom zastępczym i potwierdzać posiadanie przez te rodziny informacji i dokumentacji dotyczących dziecka, o których mowa w art. 38 a ustawy – termin realizacji na bieżąco.
9. Dokonywać oceny sytuacji dziecka realizując wszystkie cele, jakie określa ustawa o wspieraniu rodziny w art. 129 – termin realizacji na bieżąco.
10. Zaprzestać umieszczania informacji gospodarczych w big, dotyczących powstałych zaległości z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (wyłączna kompetencja Starosty) – do końca kwietnia 2020.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod numerem 25 w dniach 14, 15, 16, 21, 22 oraz 27 stycznia 2020 r.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz wystąpienia pokontrolnego przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, za potwierdzeniem odbioru.

Na podstawie art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli, kontrolowana jednostka może, w

terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, zgłosić do niego zastrzeżenia.

Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, przedstawia stanowisko w sprawie ich uwzględnienia lub nieuwzględnienia.

W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska Wojewody, o którym mowa powyżej, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od otrzymania stanowiska, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

W przypadku przyjęcia wystąpienia pokontrolnego bez zastrzeżeń, kontrolowana jednostka jest zobowiązana, w terminie 30 dni, do powiadomienia Wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych.

Ponadto wskazuje się, iż zgodnie z art.198 ust.1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny: *kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10.000 zł.*